

Plan mot diskriminering & kränkande behandling 2022–23

MONTESSORIFÖRSKOLAN

Bakgrund och syfte: den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Planen gäller mellan 2022-02-01 och 2023-02-31

Ansvarig: Rektor

Barn, vårdnadshavare och personal är delaktiga i planen. Barns delaktighet sker genom personalens observationer utifrån ett barnperspektiv, tex vardagliga samtal och intervjuer. Delaktighet av vårdnadshavare kring planen sker genom olika former av möten med personal samt genom trivselenkäten som genomförs årligen. Personalen för pågående diskussioner kring arbetet med planen. Alla arbetslag är delaktiga i revideringen av planen.

Förankring av planen. Dokument ska vara känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Planen ska finnas tillgänglig på varje avdelning, i entrén, på hemsidan och presenteras för vårdnadshavarna genom olika former av möten som sker mellan personal och rektor.

Utvärdering av förra årets plan.

Utvärderingen av föregående plan har genomförts under en kompetensutvecklingsdag.

Personalen har ständigt diskussioner kring vårt förhållningssätt gentemot barnen och varandra. Arbetet med normer, värden, normkritik och värdegrundsfrågor i vår utbildning hålls levande genom att personalen ständigt observerar och reflekterar vad som händer under i verksamheten.

Personalen är medveten om att det förekommer kränkningar både verbalt och genom kroppsspråket. När vi uppmärksammar dessa situationer agerar vi direkt och samtalar med berörda och tar kontakt med vårdnadshavarna.

Vi är nöjda med bibliotekets tjänster och de är alltid tillmötesgående, kunniga och snabba. De svarar upp till våra önskemål!

Vi arbetar kontinuerligt kring miljö och material. Böckerna från Funkibator har vi endast använt ett fåtal gånger, så det kan vi bli bättre på. Vissa utav våra rum har uppdaterats utifrån våra avdelnings mål. Världsdelslådorna i vårt Montessorimaterial är genomgångna och uppdaterade. Den förberedda lärmiljön ses över utifrån barngrupp, individ och intressen så att alla barn känner sig trygga och att materialen är lättillgängligt för alla barn

Vi kan bli bättre på att filma oss och ha ett mer medvetet fokus på normkritiskt förhållningssätt när vi tittat på filmen.

Vi använder stopp-tecknet, men behöver bli bättre på att prata och förklara när och hur vi och barnen använder det. (Exv. Inte handen i ansiktet, ett och samma barn får alltid ett nej)

All personal känner sig ganska trygga med "grund-ord" i TAKK (substantiv vid rutinsituationer) men vi behöver även här bli bättre på att använda det oftare så vi håller kunskaperna vid liv. Barnen visar stort intresse och lär sig fort det vi gör. Vi ska använda digitala hjälpmedel, såsom Sign Up på Youtube och Tecken som stöd på Instagram. För att involvera vårdnadshavarna lägger vi upp tecken på våra Instagram.

Alla avdelningar använder bildstöd i olika utsträckning.

Efter resultatet från årets trivselenkät, har alla avdelningar skrivit ett hembrev och svarat på de funderingar och frågor som kom fram i enkäten samt lyft vissa frågor på deras respektives föräldramöte. Rektorn har också svarat på de funderingar som gäller för hela förskolan i ett brev. Av de 86% som svarade av våra vårdnadshavare i trivselenkäten 2021 uppgav 90% att deras barn trivs på vår förskola och 95% känner att deras barn är trygga hos oss. Det tycker vi är ett mycket bra resultat men givetvis vill vi att alla vårdnadshavare till 100% ska känna sig trygga med oss och att barnen trivs. Men det är svårt att veta vad vi ska ändra oss i eller göra om inte vårdnadshavarna talar om vad det är som gör att de inte är trygga eller att barnen inte trivs. Det är viktigt för oss att de talar om för oss personal när det är något som inte känns bra för deras barn

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)

Kränkningar: Utvecklar barnens förmåga till empati och respekt för allas lika värde och ger dem redskap för att lösa konflikter t.ex. sätta ord på saker i vardagen för att göra barnen medvetna om vad som händer. Tar hjälp av olika drama och material som bl.a. Kompisböckerna. Samt våra relationer mellan personalen (hela förskolan) som visa hur man är mot varandra. Goda förebilder.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna: Använda boken "Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling" av *Karin Salmson & Johans Ivarsson* som en handbok och stöd för att diskutera olika dilemman som kommer upp i vardagen. Filma varandra och barngruppen för att observera och reflektera i respektive arbetslag utifrån ett normkritiskt perspektiv, vid olika tillfällen och situationer.

De sju diskrimineringsgrunderna:

Kön: Bemöter barnen utifrån deras förutsättningar och behov samt barnens inre, inte utifrån diverse attribut tex kläder. Medvetenhet kring genus när böcker lånas samt inköp av material. Undviker att skapa negativa och stereotypa berättelse om pojkar och flickor. Vårt Montessorimaterial är könsneutralt.

Könsidentitet eller könsuttryck: Varierande barnlitteratur, samtal med barnen om olika familjebildningar. Har ett varierat utbud av utklädningskläder. Byta ut han/hon mot hen vid olika tillfällen.

Etnisk tillhörighet: Ta tillvara olikheter och likheter – se möjligheter, erbjuder både digitala- och analog litteratur och sånger på olika språk. Använder vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter om sina kulturer. Uppmärksammar de olika högtider som finns representerade i barngruppen.

Religion eller annan trosuppfattning: Behandlar alla lika oberoende vilken religion och trosuppfattning familjerna har. Intresse för familjens religion – trosuppfattning

Funktionsnedsättning: Bemöter alla barn utifrån deras förutsättningar, behov, intressen och anpassar miljön utifrån att alla ska inkluderas i utbildningen. Anpassad barnlitteratur, TAKK och bildstöd.

Sexuell läggning: Anpassad barnlitteratur och samtal med barnen om olika familjbildningar. Viktigt att känna sig stolt över sin egen familj.

Ålder: Delar barngruppen för att bemöta barnen utifrån deras behov, förutsättningar, mognad, nyfikenhet och intressen. Använder inte ålder vid disciplinering, utan säger istället vad vi vill att barnet ska göra.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Se över material (t.ex. olika dockor, böcker, utklädningskläder, foton i världsdelslådorna osv), miljö (är den tilltalande för alla barn utan att diskrimineras) och förhållningssätt kontinuerligt.
- Stärka barnen att säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade. genom att använda STOPP-tecknet. (inte en stopphand upp i ansiktet, mer i brösthöjd).
- Samtala om den kosmiska planen för att bygga starka barn som vågar säga ifrån, vi följer barnen och de visar oss vägen.
- Personalen använder TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) och bildstöd. TAKK främjar och förstärker språket för alla barn i deras kommunikation. Bildstöd ger barnen en förståelse och trygghet under sin dagliga vistelse på förskolan.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

Trots att vi är i en pandemi så har vår undervisning inte blivit påverkad utifrån diskrimineringsgrunderna och arbetet med den här planen. De förändringar vi har gjort har inte direkt med detta ämne att göra.

Personalens fortbildning och samtal/reflektioner kring Barnkonventionen, Hållbar utveckling och fördjupning i Montessoris kosmiska undervisning under läsåret har gjort att arbetet i grundverksamheten bildar en helhet på ett medvetet sätt.

Vi har lite olika erfarenheter/"nöjdhet" i Polyfino med deras utbud. Till de äldsta barnen kan det ibland vara svårt att hitta det vi söker, men till de yngre i Polyglutt känns utbudet bra.

När vi använder "stopp"-handen behöver vi ibland bli tydligare med att förklara vad vi menar samt visa hur det "är lämpligt" att barnen använder det mot andra. Vi personal måste också sätta ord på saker/känslor i vardagen för att få barnen att förstå sitt eget bästa. T.ex. snyta näsa, byta blöjor, kramar och vid konflikter.

Vi tycker att det har varit bra och lärorikt att några arbetslag har bytt åldersgrupp. Det har gett oss ännu bättre förståelse och mer samarbete, samt kollegialt lärande – vi ser saker med andra ögon när vi är i ett nytt sammanhang. Det är viktigt att vi kontinuerligt pratar om hur man är en bra kompis. Vi som personal ska föregå med gott exempel, att vi är uppmärksamma hur vi är mot varandra; både vuxna-barn, barn-barn och vuxen-vuxen. Fortfarande handlar det oftast om att vi vuxna är fast i gamla normer, det är viktigt att vi inte står i vägen för barnens öppna sinnen och frågor. Fundera över vårt förhållningssätt. Gör vi lika? Olika? Bemöter vi barnen utifrån kön eller individ? Arbetet med normer och värden är basen i vår grundverksamhet Det är viktigt att alltid återkommande ha samtal och diskutera om hur man ska vara mot varandra. Vi ska hjälpa varandra så att alla känner sig som en del i ett sammanhang där man vill vara och det ger trygghet till alla.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker)

Mål:

- All personal ska fortsätta utveckla förståelse för diskrimineringsgrunderna,
- Möjlighet att välja lekar utifrån intresse utan att begränsas av stereotypa könsmonster,
- Barnlitteraturen öppnar upp för insikten om olikheter och likheter att leva och vara, när arbetet sker normkreativt med bokhyllan.
- Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling vare sig av andra barn eller vuxna.
- Alla barn ska känna sig trygga att de vågar visa sina känslor och berätta för någon vuxen om det är något.
- Arbeta med att synliggöra våra olika känslor.
- Personalen använder TAKK och bildstöd.

Aktiva åtgärder:

- All personal ska fortsätta fördjupa sig i varje diskrimineringsgrund, kränkningar och trakasserier på olika sätt. Genom olika litteratur, boksamtal, samtalsbilder, TAKK, bildstöd och drama.
- Personalen behöver fortsatt utbildning inom social hållbarhet.
- Arbeta med barnkonventionen bland annat genom Kompisböckerna.

Samtliga mål och aktiva åtgärder berör de sju diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling.

Ansvariga: Rektor och personal

Uppföljning: 2023-02-01

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon).
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar rektor)
- barn kränker vuxen.
- vuxen kränker vuxen (Kollega säger ifrån och meddelar skyddsombud).

Upptäcka

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta samt tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Mellan barn eller mellan vuxen och barn eller mellan vuxen och vuxen...

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det fram misstankar i ett samtal med personal/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till rektor.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.

Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras i kommunens system STELLA.

Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till rektor.

Rektor ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.

Personal eller rektor meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Rektor informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

1. Information till rektor
2. Rektor informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras
5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Rektor har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument Lpfö, skollag och FN barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan. Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....
.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....
.....

Uppföljning - när och hur?

.....
.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....